

16 The European double up: A twin strategy that will strengthen competitiveness, Accenture (2021)

17 "2021/22 Grain Trade in Flux Amid Russia-Ukraine Conflict," US Department of Agriculture Foreign Agricultural Service (2022).

18 Kalycheva N., Meljnyk O. A., Podoljanchuk A. (2018) Provision of efficient

functioning of domestic enterprises through the introduction of economical production [Podoljanchuk Zabezpechennja efektyvnogho funkcionuvannja vitchyznjanykh pidpryjemstv za rakhunok vprovadzhennja oshhadlyvogho vyrobnyctva] Black Sea Economic Studies, vol. 33 pp.79-82.

УДК 65.011

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВА

*Маковоз О.В., к.е.н, доцент (УкрДУЗТ),
Зайцева А.С., к.е.н, доцент (ХНУ імені В.Н. Каразіна)*

Стаття присвячена питанням управління технічним забезпеченням підприємств. Успішна діяльність будь-якого підприємства безпосередньо пов'язана з його ефективним управлінням. Пошук нових оптимальних структур і методів управління технічним забезпеченням підприємства для корінних перетворень в технології, техніці та організації виробництва виходить сьогодні на перший план. Технічне забезпечення є базою функціонування будь-якого підприємства і створює конкурентні переваги в технічній сфері, особливо для промислових галузей. У зв'язку з цим набувають актуальності питання вжиття відповідних організаційних рішень щодо технічного забезпечення підприємств. Аналіз останніх публікацій з питань управління технічним забезпеченням засвідчив, що незважаючи на увагу, що приділяється проблемам технічного забезпечення, багато найважливіших питань управління повністю не вирішені. На думку авторів, організаційні аспекти управління технічним забезпеченням навіть у теоретичному плані, потребують подальшої конкретизації та опрацювання.

Ключові слова: підприємство, технічне забезпечення, управління.

THEORETICAL FUNDAMENTALS TECHNICAL EQUIPMENT MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

*Makovoz O.V., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor (USURT)
Zaitseva A.S., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
(KhNU named after V.N. Karazin)*

The successful operation of any enterprise is directly related to its effective management. The search for new optimal structures and management methods for fundamental transformations in technology, equipment and production organization comes to the fore. Technical support is the basis of the functioning of any enterprise and creates competitive advantages in the technical field, especially for industrial sectors. In this

connection, the problem of the organizational decision to implement technical support at enterprises becomes relevant. despite the attention given to the problem of technical support, many of the most important management issues are not fully resolved. According to the authors, organizational aspects of technical support management, even in theory, need further specification and development. To ensure the reproduction of non-current tangible assets, a new economic mechanism for their renewal is needed, which would take into account the economic interests of enterprises in the conditions of market relations. Such a mechanism should include the solution of a number of methodological issues related to the assessment of the efficiency of investment in existing production, as well as a set of issues related to the organizational and financial management of the reconstruction and technical rearmament of existing enterprises. The new security mechanism should fully take into account the interests of the owners, orient them to the implementation of only highly effective projects.

Key words: enterprise, technical support, management.

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими чи практичними завданнями.

Проблеми управління підприємствами в умовах сьогодення, в основному, характеризуються об'єктивною потребою в ефективному інструментарії розроблення та застосування стратегій технологічного розвитку компаній. Сучасні темпи технологічних інновацій обумовлюють актуальність поповнення арсеналу засобів стратегічного менеджменту формалізованою процедурою стратегічного аналізу технологічного середовища та визначення критеріїв оцінки та відбору перспективних технологій, які зможуть забезпечити стійку конкурентну перевагу підприємства [1].

Одним із найважливіших чинників забезпечення ефективності виробництва є забезпеченість його складових матеріально-технічними ресурсами та основними фондами в необхідній кількості, структурі з подальшим якісним та економним їх використанням. Сучасні економічні відносини передбачають конкурентну боротьбу між різними товаровиробниками, перемогти в якій зможуть ті з них, які найбільш ефективно використовують всі види наявних ресурсів. Трансформація виробничих відносин, зміна організаційно-правових

форм і постійні зміни взаємозв'язків господарюючих суб'єктів в економічній системі є головними детермінантами процесу відтворення основних засобів, як базової ланки матеріально-технічного забезпечення підприємств промисловості. В зв'язку з цим, проблеми, які розглянуті у статті потребують подальшого розгляду у взаємозв'язку з практичними та теоретичними аспектами цього напрямку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор з посиланням на джерела.

Дослідженням питань технічного забезпечення підприємств присвячені праці вчених: В. Л. Дикань, І.Л. Назаренко, В. В. Компанієць, О.В. Шраменко, Н.В. Якименко, О.М. Кушніренко, Л.Г. Олійник, Й.М. Петрович, С.В. Лабунська та ін.

В основному ці праці присвячені визначенню сутності технічного переозброєння виробництва. Відмічено що першим кроком у формуванні економічного механізму управління цим процесом, основне завдання полягає у підвищенні ефективності виробництва, яке здійснюється в його рамках. Для забезпечення відтворення матеріальних необоротних активів необхідно забезпечити втілення нового економічного механізму їх оновлення, який враховує економічні інтереси підприємства в умовах сучасних ринкових відносин.

Такий механізм повинен включати в себе вирішення низки методологічних питань, пов'язаних з оцінкою ефективності інвестування у діюче виробництво, а також комплекс питань з організаційно-фінансового управління реконструкцією і технічним переозброєнням діючих підприємств. Також у цих працях відмічено, що новий механізм забезпечення повинен повністю враховувати інтереси власників, орієнтувати їх на реалізацію тільки високоефективних проектів. Зупинимось на основних аспектах, які зазначені у визначених працях.

Під технічним переозброєнням Й. Петрович [10] розуміє комплекс заходів з підвищення техніко- організаційного рівня виробництва, його механізації й автоматизації, з модернізації та заміни застарілого і фізично зношеного обладнання новим, більш продуктивним.

Деякі економісти ототожнюють поняття технічного переозброєння з оновленням. Так, О. Кушніренко стверджує, що під технічним переозброєнням розуміють таку форму оновлення засобів виробництва, при якій стара техніка замінюється новою, що має кращі техніко-економічні показники [6].

На нашу думку, поняття технічного переозброєння є ширшим, оскільки оновлення засобів праці лежить в його основі. Можна сказати, що технічне переозброєння є організаційною формою, у якій реалізується оновлення виробничих засобів.

Олійник Л. [8, 9] відзначає відмінну особливість технічного переозброєння, яка полягає в тому, що при даній формі відтворення основних виробничих засобів оновлюється лише їх активна частина. Залежно від масштабів оновлення активної частини основних виробничих засобів можуть бути виділені три види технічного переозброєння виробництва:

- мале технічне переозброєння - модернізація діючої техніки, заміна невеликої частини застарілого

обладнання, у виробництво впроваджується невелика кількість нового обладнання;

- середнє технічне переозброєння - механізація та автоматизація процесу виробництва, впроваджується прогресивне обладнання, замінюються групи фізично і морально застарілого обладнання;

- повне технічне переозброєння - комплексне оновлення переважної частини обладнання, що, звичайно, зумовлюється високою фізичною і моральною зношеністю обладнання або переходом на принципово нову технологію виготовлення продукції.

Треба зазначити, що у працях вчених приділено увагу багатьом складовим щодо вирішення проблем з технічного озброєння підприємств, але й досі існують невирішені проблеми.

Виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття.

Аналіз останніх публікацій з питань управління технічним забезпеченням засвідчив, що незважаючи на увагу, що приділяється проблемі технічного забезпечення, багато найважливіших питань управління технічним озброєнням повністю не вирішені. На думку авторів, організаційні аспекти управління технічним забезпеченням навіть у теоретичному плані, потребують подальшої конкретизації та опрацювання. Проаналізувавши твердження вчених щодо сутності технічного переозброєння, можна сформулювати власне визначення даного питання, а саме: технічне переозброєння – це комплекс заходів по підвищенню техніко-економічного рівня окремих виробництв, цехів та дільниць на основі впровадження передової техніки та технології, механізації і автоматизації виробництва, модернізації та заміни застарілого і фізично зношеного устаткування новим, більш продуктивним, а також по удосконаленню загальнозаводського господарства та

допоміжних служб. Треба зазначити, що у працях вчених приділено увагу багатьом складовим щодо вирішення проблем з технічного озброєння підприємств, але й досі існують невирішені проблеми у частині конкретизації формулювання аспектів управління технічним забезпеченням підприємств промисловості.

Формування цілей статті (постановка завдання).

Основним завданням цієї статті є виявлення та обґрунтування основних теоретичних складових аспектів управління технічним забезпеченням підприємств промисловості.

Виклад основного матеріалу дослідження (з обґрунтуванням отриманих наукових результатів).

Відсутність науково обґрунтованих концепцій формування механізму оновлення основних засобів стала однією з головних причин, що призвела до кількісного скорочення і якісного погіршення стану основних засобів підприємств промисловості. Невирішені проблеми оновлення основних засобів набули такої глибини, за якої відбулося наростання масштабів живої праці, скорочення обсягів виробництва товарів.

Підвищення техніко-економічного рівня виробництва вимагає значних капіталовкладень, при цьому фінансові, матеріальні та інші ресурси відволікаються на тривалий термін, а отже виникає проблема здійснення інвестицій в технічне переозброєння виробництва. Оцінювати такі інвестиційні проекти необхідно з позиції комплексного підходу, що передбачає врахування не тільки економічних, а й організаційних, фінансових, соціальних, екологічних та інших складових заходів технічного переозброєння виробництва у промисловості.

Метою технічного переозброєння діючих підприємств являються наступні складові:

1) заміна фізично зношеного та морально застарілого обладнання новим, більш продуктивним;

2) ліквідація на підприємствах (організаціях) ручної і, насамперед, важкої фізичної праці;

3) впровадження прогресивних технологій та усунення вузьких місць як в основному виробництві, так і у допоміжних службах підприємств;

4) підвищення якості продукції та послуг.

Технічне переозброєння має певні переваги перед новим будівництвом, бо воно дозволяє в короткі терміни вдосконалити накопичені в минулому елементи основних засобів.

На наш погляд, доцільно спрямовувати капітальні вкладення в першу чергу на технічне переозброєння діючих підприємств. Будівництво нових підприємств слід починати в тому випадку, якщо потреби в новому виді продукції або товарів не можуть бути забезпечені за рахунок удосконалення використання діючих виробничих потужностей і технічного переозброєння підприємств.

Таким чином, під технічним переозброєнням розуміють комплекс заходів з підвищення техніко-організаційного рівня виробництва, його механізації й автоматизації, з модернізації та заміни застарілого і фізично зношеного обладнання новим, більш продуктивним [6].

Відмінна його особливість полягає в тому, що при даній формі відтворення основних виробничих засобів оновлюється лише їх активна частина. У процесі технічного переозброєння можливе часткове перевлаштування побутових, складських і виробничих приміщень [3].

Беручи до уваги загальні положення стратегічного менеджменту, сформульовані класиками цієї дисципліни [1], перш за все, формалізуємо відмінні риси стратегічного підходу в управлінні технологічним розвитком підприємства:

— стратегічний аспект в управлінні технологічним розвитком підприємства виражається у включенні до стратегічного процесу процедури розробки стратегії технологічного розвитку, що обумовлює взаємоузгодженість загальної та технологічної стратегій промислового підприємства.

— стратегія технологічного розвитку має на меті створення стійких конкурентних переваг технологічного типу;

— процедура розробки технологічної стратегії може і має бути формалізованою відповідно до логіки класичного стратегічного ланцюга: зв'язок із місією підприємства — відповідність цілей технологічного розвитку стратегічним цілям підприємства — стратегічний аналіз зовнішнього і внутрішнього технологічного середовищ підприємства у сьогоdnішньому та майбутньому часовому горизонті — технологічний вибір — аналіз портфелю технологічних альтернатив — узгодження технологічної та ресурсних стратегій — реалізація, контроль та оцінка результатів. Відповідно до ідеології стратегічного підходу в управлінні технологічним розвитком підприємства розглянемо зміст основних етапів формування технологічної стратегії підприємства [7].

Зупинимось на основних етапах аналізу технологічного середовища промислового підприємства.

Перший етап стратегічного аналізу технологічного середовища починається з аналізу та оцінки технологій, який звичайно називають технологічним аудитом. Він дозволяє визначити діючий стан технологій, якими володіє підприємство.

Технологічний аудит може бути як і одноразовою акцією, так і безперервним процесом оцінки. Перший технологічний аудит може здійснюватися при настанні технологічної кризи. Технологічний аудит може стати початком процесу змін у методах розробки стратегії. Він може

застосовуватися для оцінки досягнення визначених темпів змін технологій в різних галузях діяльності підприємства. Аналіз темпів змін може потім бути використаним при прийнятті рішень про інвестування.

Слід відмітити, що вивчення питання щодо технологічного аудиту та оцінкам технологій є достатньо обмеженою. Методологічні підходи, які використовуються підприємствами та консультативними компаніями, що працюють у даній сфері, мають статус комерційної таємниці. Аналіз літературних джерел з даного питання дозволяє констатувати, що це достатньо важка процедура, котра зв'язана з довготривалими часовими витратами та вимагає високої кваліфікації працівників [2, 5].

Технологічний аудит дозволяє визначити спектр технологій, що підлягають аналізу, тобто перелік перспективних технологій. Таким чином, встановлюється технологічна структура підприємства. Така інвентаризація включає в себе розробку опису всіх технологій, компетенцій та навичок, якими володіє промислове підприємство у всіх сферах діяльності від розробки до післяпродажного обслуговування, і навіть ті технології, які є у підприємства, але їх воно не використовує.

Таким чином, ідентифікуються всі технології, які використовує підприємство у ланцюжку створення матеріальних цінностей. Це може здатися очевидним, але, як констатується вченими Білошкурським М. та Петровичем Й. [1, 10], «дивним є те, що більшість підприємств не знають про технології, якими вони володіють, або про їх потенційні можливості». Інвентаризація та класифікація технологій та компетенцій допомагає підприємствам краще зрозуміти власну сутність, виявити джерела конкурентних переваг, надає можливість оцінити своє конкурентне положення.

Діяльність кожного підприємства беззаперечно пов'язана з системою технічного забезпечення, зокрема, виробничих засобів, транспорту, верстатів та інших об'єктів, які створюють об'єктивні передумови для оптимального рівня організації технічного забезпечення діяльності підприємства. Матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) - це процес постачання на склади підприємства чи відразу на робочі місця, відповідно до виробничих планів, необхідних матеріально-технічних ресурсів [7].

Від стану МТЗ залежать своєчасність, ритмічність, якість та ефективність операційної діяльності. Основна задача МТЗ – своєчасне, безперебійне та комплектне забезпечення виробництва усіма необхідними матеріальними ресурсами.

Техніко-технологічна база (ТТБ) підприємства виробничої сфери — системна сукупність найбільш активних елементів виробництва, яка визначає технологічний спосіб одержання продукції (виконання робіт, надання послуг), здійснюваний за допомогою машинної техніки (устаткування, приладів, апаратів), різноманітних транспортних, передавальних, діагностичних та інформаційних засобів, організованих у технологічні системи виробничих підрозділів і підприємства в цілому.

ТТБ кількісно та якісно відрізняється від основних виробничих фондів (виробничого апарату) підприємства. До складу технічної компоненти бази входять лише ті види знарядь і засобів праці, які беруть безпосередню участь у реалізації виробничих технологій. Це дає можливість: по-перше, виокремлювати особливі сукупні характеристики, що впливають з об'єктивно необхідного техніко-технологічного розвитку

виробництва; по-друге, виявляти взаємозв'язки, пріоритети, чинники і способи оновлення та підвищення ефективності системного функціонування технологічних процесів і відповідної таким виробничої техніки.

Загальна характеристика ТТБ підприємства, окрім формулювання її дефініції, передбачає виокремлення складників її елементної структури, що показано на рисунку 1.

На сучасному етапі трансформації суспільного виробництва об'єктивно існують певні тенденції поступального розвитку ТТБ підприємств виробничої сфери. Визначальними з них є:

1) підвищення наукомісткості засобів праці, рівня фундаментальності втілюваних у них знань;

2) зростання масштабів і розширення спектра застосування сучасного мікроелектронного устаткування;

3) перетворення засобів праці на технічну цілісність більш високого порядку;

4) трансформація техніко-технологічних засобів у все більш універсальні системи;

5) поглиблення інтеграції окремих елементів ТТБ та організаційно-управлінських компонентів виробництва;

6) підвищення ступеня автоматизації техніки й технічних систем, поступовий перехід до гнучкої автоматизації виробництва, зумовленої його кількісним урізноманітненням і зменшенням серійності.

Ці тенденції якісної зміни ТТБ виробництва визначають ті основні вимоги, які треба враховувати за формування технічного базису підприємств та обґрунтування стратегії його оновлення.

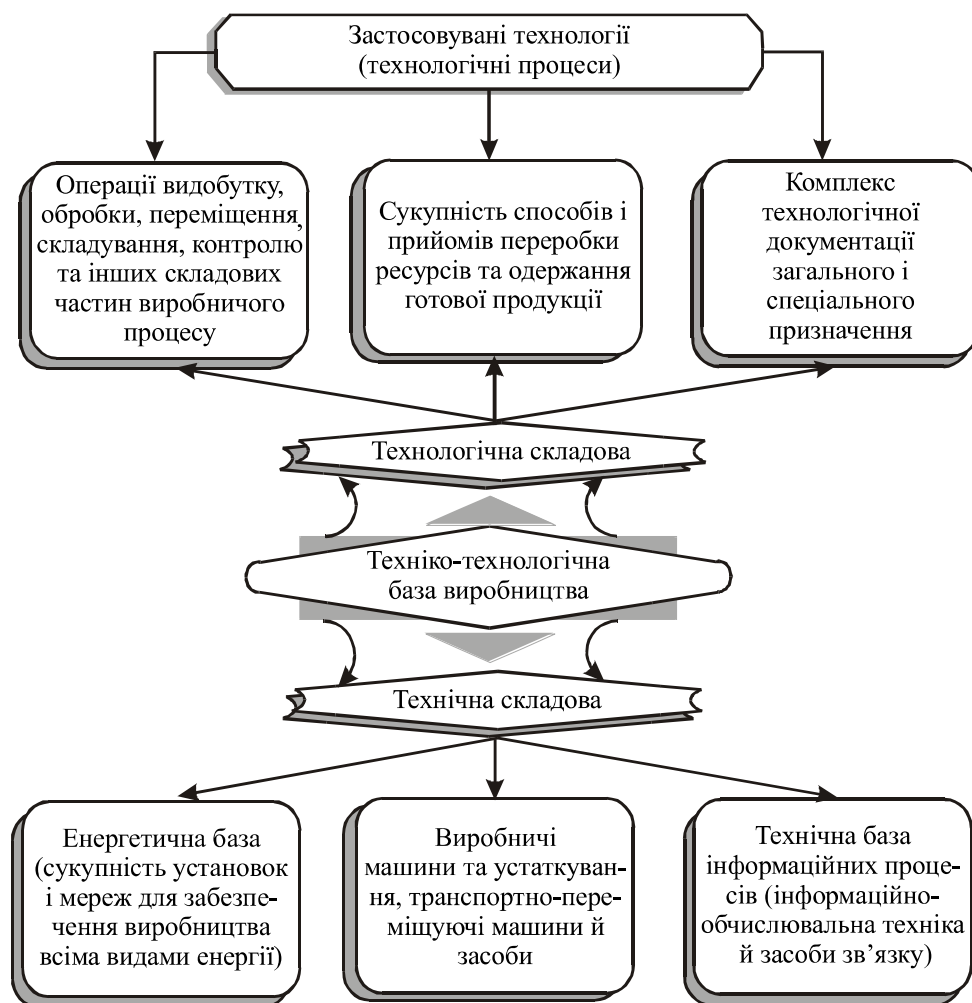

Рис. 1. Структурна характеристика техніко-технологічної бази підприємства [2, 5]

Розрізняють дві основні форми організації МТЗ – транзитну та складську.

При транзитній формі постачання сировина або ресурси надходять на підприємство від добувних, збагачуючих або виробляючих підприємств. Таке постачання доцільне, якщо підприємство потребує сировини на певний проміжок часу у кількості, що дорівнює або більше транзитної норми [30].

Складська форма постачання передбачає, що необхідна кількість ресурсів надходить із баз або складів постачально-збутових організацій. Доцільна при постачанні матеріалів, що використовуються у невеликих кількостях.

Отже, в залежності від форми постачання, господарські відносини підприємств можуть укладатися як із

підприємствами-постачальниками (прямі зв'язки), так і з територіальними органами постачання. Існують також інші форми постачання: через товарно-сировинні біржі, аукціони, оптові закупки, власне виробництво, закупки по мірі необхідності тощо.

Організаційна структура служби МТЗ залежить від типу виробництва, його масштабів, обсягу та номенклатури сировини тощо.

На невеликих фірмах функції постачання можуть виконувати окремі працівники чи групи в складі господарського відділу фірми. На середніх та великих підприємствах цю роботу виконують відділи МТЗ, які знаходяться в упорядкуванні заступника директора підприємства з комерційних питань.

До складу відділу можуть входити: бюро маркетингу, планово-економічна група, група управління матеріальними запасами, бюро диспетчеризації та забезпечення робочих місць ресурсами, бюро управління ефективністю використання ресурсів [8, 9].

Інноваційний розвиток підприємства здійснюється завдяки модернізації устаткування, технічного переозброєння, реконструкції і розширення, нового будівництва; вибір конкретного напрямку інноваційного розвитку підприємства проводиться на основі результатів діагностичного аналізу і оцінки техніко-організаційного рівня виробництва.

Поряд з новим будівництвом і розширенням підприємств галузей народного господарства здійснюється технічне переозброєння діючих підприємств.

Технічне переозброєння підприємств - заміна застарілого обладнання новим, більш продуктивним, впровадження прогресивної технології.

Необхідність технічного переозброєння пояснюється наступними причинами. Протягом використання техніка (машини, устаткування, інструменти) поступово зношується. Знос - це втрата технікою споживної вартості і вартості [4].

Детальнішу характеристику переваг, зв'язаних із переходом до інноваційного типу виробництва, подано у таблиці 1. Фундаментальною базою технічного розвитку будь-якого підприємства стають усі пріоритетні напрямки науково-технічного прогресу. Технічний розвиток відображає процес формування та вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства, що має бути постійно зорієнтованим на кінцеві результати його виробничо-господарської, комерційної чи іншої діяльності [2, 5].

Технічний розвиток як об'єкт організаційно-економічного управління охоплює різноманітні форми, які мають відображати відповідні стадії процесу

розвитку виробничого потенціалу і забезпечувати просте та розширене відтворення основних фондів підприємства. Із сукупності форм технічного розвитку доцільно виокремлювати такі, що характеризують, з одного боку, підтримування техніко-технологічної бази підприємства, а з іншого — її безпосередній розвиток через удосконалення й нарощування виробництва (рисунком 2).

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку.

Отже, під технічним забезпеченням діяльності підприємства, на наш погляд, слід розуміти систему заходів в сфері забезпечення високої продуктивності виробничого та обслуговуючого обладнання, оптимальний рівень зношеності окремих об'єктів основних засобів та періодичність їх оновлення і конструктивної справності. Технічне переозброєння — це не тільки й не стільки засіб вдосконалення техніки й технології, але й перш за все спосіб формування необхідних значень показників ефективності виробництва. Виникаючі іноді диспропорції в динаміці цін й продуктивності машин й устаткування не відмінюють попереднє положення. Показники ефективності господарської діяльності після проведення технічного переозброєння повинні бути не гірше за показники в умовах до виконання відповідних робіт. В умовах становлення інноваційної моделі розвитку економіки орієнтація технічного й організаційного розвитку підприємства на кінцеві результати діяльності є одним з найбільш важливих завдань управління. Впровадження інновацій можна назвати необхідною умовою розвитку виробництва, підвищення якості продукції та зростання виробничих можливостей підприємства. Тому постійне покращення якості з використанням інноваційних технологій повинно стати пріоритетним напрямом розвитку підприємств.

Таблиця 1

Залежність технологічного забезпечення щодо різних типів виробництва

Показник і характеристика	Тип виробництва	
	Традиційний (екстенсивний)	Інноваційний (інтенсивний)
Тривалість виробничого циклу	Місяці (з тенденцією до збільшення)	Дні (з тенденцією до зменшення)
Час перебудови (переналадки) виробництва	Дні	Хвилини
Строки виконання замовлень	З точністю до тижня	З точністю до 1 дня і за потреби до однієї години
Рівень якості продукції	80 — 90 %	100 %
Поставки матеріалів і напівфабрикатів	В обсязі місячної потреби	В обсязі потреби на годину
Величина оновлення асортименту	10 — 20 %	30 — 40 %
Розподіл праці	Домінує вертикальна спеціалізація	Поглиблюються диверсифікаційні процеси
Інформація	Розглядається як допоміжний засіб	Все більше служить чинником виробництва
Обробка інформації	Ручна, механізована, базується на поділі праці	Із застосуванням мікрокомп'ютерів та інформаційних мереж
Виробниче устаткування	Зростання стандартних розмірів та одиничних потужностей	Зростання економічності за зменшення розмірів та енергоємності
Реакція виробничих систем на зміну попиту ринку	Повільна	Швидка
Домінуючий тип виробництва	Масове, потокове та великосерійне	Індивідуальне та дрібносерійне
Переважаючий тип автоматизації	Комплексна коопераційна автоматизація виробництва	Гнучка автоматизація виробництва
Система управління	Зростання кількості рівнів управління і функціональних органів, переважання ієрархічної побудови	Зростання інтеграції рівнів управління і функціональних органів, поглиблення горизонтальних зв'язків
Пріоритетні галузі, нові сектори економіки, що зароджуються і формуються	Автомобільна галузь, літакобудування, тракторобудування, виробництво споживчих товарів тривалого користування, виробництво синтетичних і нафтохімічних продуктів	Електронна промисловість обчислювальна техніка, програмні продукти, телекомунікаційні засоби, робототехніка, нові керамічні матеріали, оптичні волоконні системи, інформаційні послуги

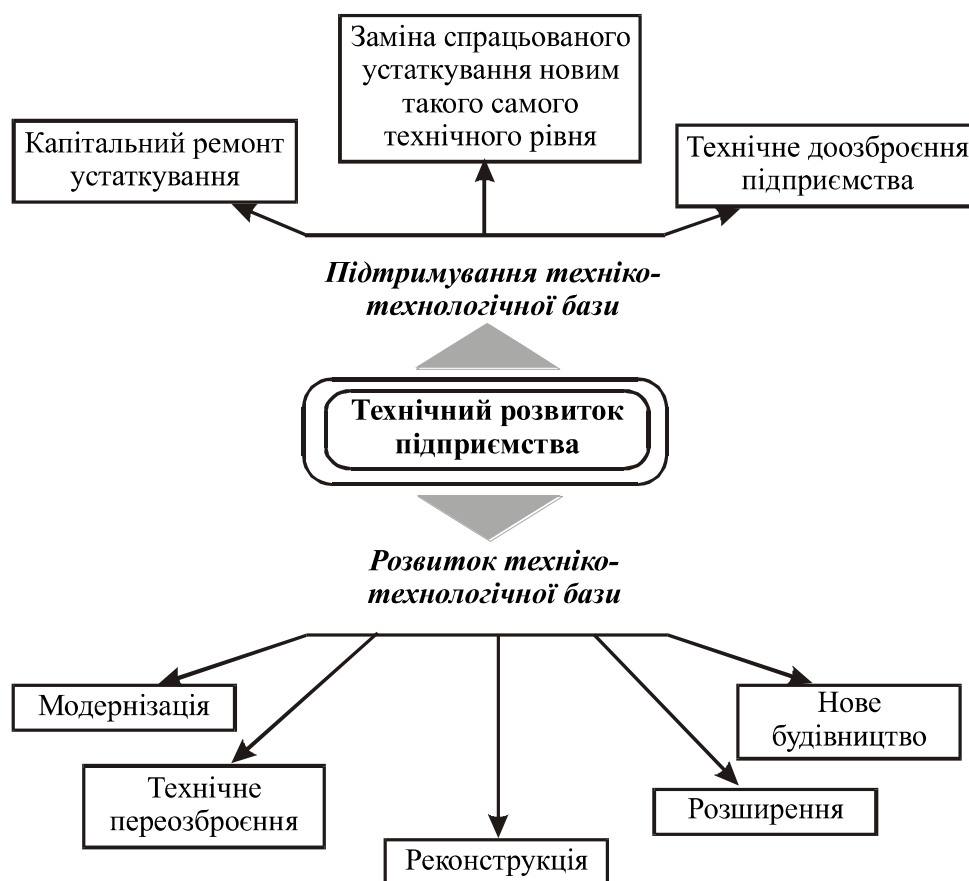

Рис. 2. Форми технічного розвитку підприємства

Джерело: складено автором на основі [5]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білошкурський М. В. Методичні аспекти максимізації прибутку шляхом моделювання виробничої функції в системі антикризового управління підприємствами / М. В. Білошкурський // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Чернівці: Книги-XXI, 2018. – Вип. II. Економічні науки. – С. 143 - 151.
2. Дикань В. Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту [Текст]: підруч. / В. Л. Дикань, І. Л. Назаренко, В. В. Компанієць, // Підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2013 - 547с.
3. Дикань В. Л. Розвиток промислового потенціалу українських підприємств [Текст] / В. Л. Дикань //

Вісник економіки транспорту і промисловості: збір. наук. праць./ УкрДАЗТ – Х., - 2013.- С.73-75.

4. Дикань В. Л. Економіка підприємства [Текст]: навч. посіб./ В. Л. Дикань, О. В. Шраменко, Н. В. Якименко. - Х.: УкрДАЗТ, 2008. – 274с.

5. Дикань В.Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту / Дикань В.Л., Назаренко І.Л., Компанієць В.В. //Підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2014 - 547с.

6. Кушніренко О. М. Новітні форми оновлення матеріально-технічної бази виробництва [Електронний ресурс] / О.М. Кушніренко. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2019_1/09kmtbv.pdf.

7. Лабунська С. В. Формування обліково-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку підприємства

[Текст]: монографія / С. В. Лабунська, Н. В. Курган. - Х.: Вид., ХНЕУ, 2019. - 248 с.

8. Олійник Л. Г. Оновлення техніко - технологічної бази підприємств легкої промисловості: [Електронний ресурс] / Л. Г. Олійник. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/ONG_2016/Economics/17956.doc.htm.

9. Олійник Л. Г. Оновлення техніко – технологічної бази підприємств легкої промисловості [Електронний ресурс] / Л.Г. Олійник – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/ONG_2016/Economics/17956.doc.htm

10. Петрович Й. М. Оновлення техніко-технологічної бази шляхом проведення технічного переозброєння й реконструкції підприємства [Електронний ресурс] / Й.М. Петрович, А.Ф. Кіт, В.В. Кулішов. – Режим доступу: <http://poglyad.com/students/item/15599/>.

11. Українська промисловість: погляд на перспективу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.intellect.org.ua/materials/bccr/21/>

REFERENCES

1. Biloshkurskiy M. V. (2018), Metodichni aspekti maksimizatsiyi pributku shlyahom modelyuvannya virobничoyi funktsiyi v systems antikrizovogo upravlsnnya psdpriemstvami. Naukoviy vIsnik ChernIvetskogo torgovelnо-ekonomIchnogo Institutu KNTEU. (in Ukraine).

2. Dikan V. L. (2013), Tehniko-ekonomichniy analiz diyalnosti pidpriemstv zaliznichnogo transportu. P. 547.

3. Dikan V. L. (2013), Rozvitok promislovogo potentsialu ukrayinskih pidpriemstv. [Visnik ekonomiki transportu i promislovosti] pp. 73-75.

4. Dikan V. L. (2008), Ekonomika predpriyatiya. P. 274.

5. Dikan V.L. (2014), Tehniko-ekonomichniy analiz diyalnosti pidpriemstv zaliznichnogo transportu. P. 547.

6. KushnIrenko O. M. (2019), NovItnl formi onovlennya materIalno-tehnIchnoYi bazi virobnitstva, available at http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2019_1/09komtbv.pdf.

7. Labunska S. V. (2019), Formuvannya oblskovo-analstichnogo zabezpechennya innovatsiyного rozvitku pidpriemstva. [HNEU] P. 248.

8. OIllynik L. G. (2016), Onovlennya tehniko - tehnologichnoyi bazi pidpriemstv legkoyi promislovosti, available at http://www.rusnauka.com/ONG_2016/Economics/17956.doc.htm.

9. OIllynik L. G. (2016), Onovlennya tehniko – tehnologichnoyi bazi pidpriemstv legkoyi promislovosti, available at http://www.rusnauka.com/ONG_2016/Economics/17956.doc.htm

10. Petrovich Y. M. (2021), Onovlennya tehnIko-tehnologIchnoYi bazi shlyahom provedennya tehnIchnogo pereozbroEnnya y rekonstruktsIYi pIdpriEmstva, available at <http://poglyad.com/students/item/15599/>.

11. Ukrayinska promislovist: poglyad na perspektivu, available at <http://www.intellect.org.ua/materials/bccr/21/>